

EL VALLÉS

Setmanari autonomista

Preus de subscripció

ESpanya, trimestre, ... 1'50 Ptas.
 EXTRANGER, semestre. . . . . 4'50 »
 Número corrent, 10 cèntims. Atrassat, 20 id.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Lletjós, 31. - GRANOLLERS

Anuncis y reclams, á preus convencionals.

No s'admeten escrits sense firma.

ELS ORIGINALS NO'S TORNEN

La corretja centralista á Catalunya

Cada vegada que cau, cada colp que roda á tomballóns, al sotrach de la opinió catalana, el representant del centralisme á Barcelona, els governs de Madrid, tretze son tretze, ja preparen la cayguda d'un altre, del hereu del fracassat. Y es que succeeix invariablement que aquets desfets de ministeris que agavellan l'administració de la cosa pública, desconeixent ab solutament el problema catalá, han prés el Govern de Barcelona com un de tants cárrechs, com una de tantes *momes* que es necessari regalar als desganats ministerials, sense atinar, sense ficarse que aquets *ilustres duques ó eloquentes diputados* que van estalonantse en tal representació no haurien de ser elegits pera sater compromissos ni capritxos del Govern sino les aspiracions dels administrats. Barcelona no vol un Governador de sanch blava, ni d'aquets que á Madrid en diuhen de *altura*, que arribats allí comensen á jugar á partits legals y ilegals y que desconeixent so ncaracter sa llengua y ses costums atropellen lo més sagrat, lo que estima mes tot ciudadá de cos enter: la dignitat de la terra que trepitja y ahont hi ha xuclat la sava maternal.

Are mateix acaba de plegar els trastets cap á la *coronada villa* un agent del Govern que ha sigut una verdadera plaga per el nostre districte electoral. Ell ha impedit, ha posat el veto als fallos de la Comissió provincial, primerament en la destitució del llest secretari de Mollat Sr. Alsina, quina gestió com á Conceller d'en Santamaría produhia aquells célebres comptes del *Gran Capitán*; segonament á la reposició del honrat secretari de Llerona quina destitució feta valentse d'una acta falsa, quin facsimil publicarém aviat, senyala tota la audacia de que son capassos els nostres caciquets, tarregada del caciquisme que s'enfonsa; y tercerament á la presa de possessió de D. Manuel Montañá, concejal elegit á Granollers, en les darreres eleccions, persona digníssima, de recte criteri, y de sobrada y regoneguda competencia en assumptes administratius qui hauria

pogut ser ánima de la resurrecció del Granollers endarrerit d'avuy.

Y tot aixó que aquí ha passat ha succehit á tota la provincia, á Barcelona mateix. Aixó serveix pera donar ales á les desferres caciquistes, y té sobretot per objecte aburrir als partits, á les colles, que enarbolen bandera administrativa.

Y are tornarem á serhi. Ja ens preparen un ilustre *ex ministre*, en Cobian, qui desde la representació més alta del Estat ja s' havia acostumat á beure odi contra Catalunya. A més ¿que te que veure que hagi sigut *tres veces* ministre ab el coneixe la qüestió catalana? Que haurá de fer, tant si es ell, com un altre del qui s'allotjen fora de la nostra terra, sino etzagallada darrera etzagallada?

El somni daurat dels catalans, es tenir, no governador que vesteixi sino un governador que serveixi, y perque aixó siga no'ns el han d'enviar de Madrid: l'han de fer de casa nostre. Aixó volém; á aixó arribarém á no trigar gayre.

C.

*****

Les vies de comunicació en la nostra comarca

IV

Les carreteres provincials

Es possible que al procedir als estudis de la carretera de Caldes, els facultatius encarrregats d'aquestos treballs se quedessen perplexes devant d'un rieral tan descairat, tan estrambótich com ha estat el Congost, desde que'l coneixém, en ses marginades properes á Granollers. En efecte, rés mes poch simpátich. Allí se presenta una riera crúa, dessabrida, árida; sense limitació de cap mena, ni obres de defensa per cap banda. No s'hi veuen arbredes, masses d'expontánea vegetació ni elegants construccions, res, tot es desolat y trist. Al hivern impracticable per les diferents corrents y canals que l'aygua s'obra per qualsevol lloch, á l'istiu ab una pols aclaparadora baix un sol ardorós per rés amortiguat. Aquells senyors veurien que tot estava per fer, els degué semblar que s'haurien d'invertir sumes quantioses y ab la natural antipatía que inspiren les coses lletjes, á bon segur fugiren..... tot exclamant: "otro

talla". Y á nosaltres ens ha arribat aixís, com á demostració d'incomprensible dessidia.

Aquí á Granollers passa lo revers d'altres poblacions, en que les voreres dels rius y rieres constitueixen son major atractiu essent lloch d'amenitat y d'esbarjo, y aixó fa que quedi en un punt de manifesta inferioritat respecte les de son ordre á Catalunya. Precisament aquí es ahont mes convindría, si 's vol que sos firals sien efectius, y cridin concurrencia per lo agradables.

¿Que deu ferse pera que s'operi un cambi radical, en el sentit de que entri aquesta vila en la corrent de millores que han d'esser la base de sa prosperitat? A nostre entendre: simplement volerho. Cal formar un propósit, y anar de dret y per parts á sa consecució.

Lo primordial, tant per lo mes convenient en sí, com pera que quedessin prefixats els límits de la riera, es lo procurar la construcció del pont de la carretera de Caldes, tota volta que respécte al de la carretera de Barcelona l'Estat te disposat se fassin els estudis.

Se deuen posar en práctica els medis que 's creguin mes conduents pera que sia un fet lo mes aviat possible. A aquest efecte la Cambra Agrícola del Vallés, compenetrada de tal necessitat, proposá al Ajuntament de Granollers el nomenament y constitució d'una Comissió gestora que entengués en tot lo referent á aquest assumpte. Y se fundaba: en que es possible que sía necessaria la cooperació de la Empresa del ferro-carril del Nort, la de les poblacions interessades y sobretot la de la mateixa vila; que es de tindrer en compte que una Corporació de la respectabilitat de la Diputació provincial de Barcelona, podrá aceptar el concurs de diferents entitats pera una obra que es de sa exclusiva incumbencia, pero que no farà may cap gestió directa envers elles pera obtindrer aquesta cooperació; y que com á consecuencia se fa de tot punt indispensable l'existencia de una entitat autorisada que servezca de medidora entre les que hi haurien de concorrer. Es per aixó que la Cambra Agrícola proposá la creació de l'esmentada Comissió gestora, que podrá esser composta de cinch individus, l'Alcalde de Granollers com á President y com á Vocals els Alcaldes de dues de les poblacions interessades, de un dels propietaris dels terrenos lindants á la riera, y de una persona designada per la Cambra Agrícola.

Constituhida aquesta Comissió gestora podrá solicitar desseguida que pel Cos facultatiu de la Diputació se practiquessen els estudis y se formulessen els projectes y corresponent pressupost, lo que creyém de fácil obtenció dada la bona disposició que ha demostrat